

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, r.

Znak: ZPS-3.431.8.1.2022.JJ

**Pani
Wioletta Roźniata
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Myśliborzu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 i art. 127 ustawy o pomocy społecznej¹ oraz § 4 pkt 1 i § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej² zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 16 - 20 maja 2022 r. kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej w Myśliborzu. Kontrola obejmowała zagadnienia wynikające z art. 55 ustawy o pomocy społecznej oraz z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej³ i objęto nią okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 08 września 2022 r., do którego nie wniosła Pani zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami⁴.

Dom Pomocy Społecznej w Myśliborzu funkcjonuje na podstawie decyzji wydanej przez Wojewodę Zachodniopomorskiego nr PS-1.MO.9013/24A/07 16 maja 2007 r. na czas nieokreślony. Podmiotem prowadzącym Dom Pomocy Społecznej w Myśliborzu jest Starosta Myśliborski. Jednostka dysponuje 170 miejscami. Podstawą funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej jest Regulamin organizacyjny.

¹ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

² rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285)

³ rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734)

⁴ przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna

Jednostka prowadzi działalność w dwóch budynkach: w budynku głównym 3 kondygnacyjnym i w budynku nr dwa - 2 kondygnacyjnym. W obiektach tych znajdują się pomieszczenia mieszkalne, sanitarne, ogólnodostępne, a także pomieszczenia biurowe i gospodarcze. Teren działki jest ogrodzony i wydzielone są miejsca rekreacyjne przeznaczone na potrzeby mieszkańców. Drogi komunikacyjne są utwardzone, a dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich wykonane są podjazdy.

Budynek główny wyposażony jest w windę natomiast budynek nr 2 w podjazd schodowy elektryczny. Przyjęte rozwiązanie w budynku nr 2, w zakresie możliwości przemieszczania się mieszkańców między kondygnacjami, jest rozwiązaniem doraźnym.

Zgodnie z wymogami standardu obiekt wielokondygnacyjny przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych winien być wyposażony w windę. Stwierdza się, że budynek nr 2 nie spełnia wymogów standardu w badanym zakresie.

Oba budynki Domu wyposażone są w system przyzywowo-alarmowy. W czasie kontroli stwierdzono, że w jednym z pokoi wystąpiły zakłócenia w odbiorze sygnału przywoławczego, po interwencji pracownika połączenie zostało przywrócone. W trakcie oględzin pokoi stwierdzono, że punkty przywoławcze połączone są ze sobą luźnymi przewodami, co może powodować zakłócenia podczas użytkowania ww. sieci. W związku z tym wskazano dyrektorowi Domu by podczas prowadzenia bieżących prac remontowo - modernizacyjnych pokoi mieszkalnych rozważyć możliwość odpowiedniego zabezpieczenia ww. systemu przyzywowo- alarmowego. Obiekt wyposażony jest również w system przeciwpożarowy.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt 2 lit. a i pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, *dom zapewnia właściwą strukturę pokoi mieszkalnych oraz określone normy powierzchni przypadające na jednego mieszkańca.*

Ustalono, że Dom Pomocy Społecznej w Myśliborzu zapewnia właściwą strukturę pokoi mieszkalnych (pokoje jednoosobowe, dwuosobowe i trzyosobowe) o powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca zgodnej z normami określonymi w standardzie. W wyniku oględzin obu budynków Domu stwierdzono, że w wielu pokojach ściany i sufity były brudne, występowały zacieki wynikające z zalania, widoczne były ubytki farby na ścianach, pokrycie podłogowe w wielu pokojach było wytarte, a w niektórych miejscach całkowicie zniszczone. Stan wyposażenia wielu pokoi był niezgodny z wymogami standardu, gdyż stan techniczny mebli był zły i wymagały one wymiany lub renowacji. Oględziny Domu wykazały także, że część pomieszczeń sanitarnych wymaga odświeżenia. W zakresie dostępności do urządzeń sanitarnych stwierdzono, że Dom zapewnia mieszkańcom dostępność do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych zgodnie ze standardem. Pomieszczenia sanitarno-higieniczne przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt 2 lit. b - k ww. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej w domu znajdują się określone niniejszym przepisem pomieszczenia ogólnodostępne: *pokój dziennego pobytu, jadalnia, gabinet medycznej pomocy doraźnej, pomieszczenia do terapii i rehabilitacji, kuchenka pomocnicza, pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia, palarnia, jeśli wśród mieszkańców domu są osoby palące, pokój gościnny, miejsce kultu religijnego oraz inne pomieszczenia techniczne służące zaspokojeniu potrzeb sanitarnych mieszkańców domu.* Z ustaleń kontroli wynika, że Dom zapewnia strukturę pomieszczeń ogólnodostępnych w rozumieniu rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej w ramach posiadanej bazy lokalowej dysponuje zapleczem kuchennym i zapewnia całodzienne wyżywienie dla mieszkańców Domu - trzy posiłki dziennie, a także posiłki dietetyczne i całodobowy dostęp do produktów żywnościowych. Ustalono, że w br. koszt całodziennego wyżywienia jednego mieszkańca Domu wynosi 16 zł. Analiza jadłospisów dekadowych wykazała, że zbyt rzadko podawane są mieszkańcom owoce.

Zwrócono uwagę dyrektorowi jednostki na ten problem i ewentualne przeanalizowanie wskazanej kwestii z dietetykiem oraz Radą Mieszkańców. Dom umożliwia mieszkańcom wybór miejsca spożywania posiłku, a tym którzy wymagają karmienia zapewniana jest pomoc.

W okresie objętym kontrolą mieszkańcy Domu zaopatrywali się w odzież i obuwie w ramach własnych środków finansowych. Mieszkańcy, którzy zgłaszali potrzebę uzupełnienia garderoby lub obuwia ze środków własnych byli wspierani przez rodzinę, opiekunów prawnych, kuratorów lub pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

Dom zapewnia mieszkańcom stały dostęp do środków higienicznych, które finansowane są ze środków jednostki. Dodatkowo mieszkańcy zaopatrywani są w środki czystości przez swoich kuratorów i pracowników pierwszego kontaktu. Dary w formie środków higienicznych, które otrzymała jednostka zostały rozdysponowane wśród wszystkich mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców o najniższych dochodach.

Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc ze strony personelu w codziennych czynnościach życiowych, pielęgnacji oraz załatwianiu spraw osobistych. Osoby potrzebujące pomocy w utrzymaniu higieny osobistej są objęte usługami w tym zakresie. Kontrolujący zwrócili uwagę, że osoby leżące nie miały możliwości korzystania ze świeżego powietrza. Tarasy/balkony, którymi dysponuje główny budynek nie są dopuszczone do użytkowania, ponieważ wymagają remontu. W związku z powyższym nie jest możliwe werandowanie tych osób. Wprawdzie jest winda, którą można byłoby przemieścić mieszkańców na teren wokół Domu, ale uniemożliwia to zbyt mała liczba zatrudnionych osób. Zwrócono dyrektorowi kontrolowanej jednostki uwagę, że niekorzystnym jest, aby osoby leżące przez kilka miesięcy nie były na świeżym powietrzu. Dyrektor Domu zobowiązał się do podjęcia działań, które umożliwią wszystkim mieszkańcom korzystanie ze świeżego powietrza.

W Domu funkcjonuje zespół terapeutyczno-opiekuńczy, który realizuje swoje zadania zgodnie z wymogami określonymi rozporządzeniem w sprawie domów pomocy społecznej. Mieszkańcy mogą samodzielnie wybrać pracownika pierwszego kontaktu. Każdy z mieszkańców posiada *Indywidualny plan wsparcia* sporządzony w terminie określonym przepisem prawa.

Jednostka zapewnia mieszkańcom usługi wspomagające. W Domu zatrudnieni są pracownicy socjalni, wymiar zatrudnienia jest zgodny z rozporządzeniem.

Dom proponuje mieszkańcom udział w terapii zajęciowej, dostęp do prasy, przepisów prawa i księgozbioru. Dyrektor utrzymuje stały kontakt z mieszkańcami.

Jednostka stwarza dogodne warunki do rozwoju samorządności, umożliwia również składanie skarg i wniosków. Dom oferuje mieszkańcom udział w wydarzeniach kulturalnych.

W Domu Pomocy Społecznej mieszkańcy są objęci posługą kapłańską, uczestniczą także w świętach religijnych. Pogrzeby zmarłych mieszkańców były sprawiane zgodnie z ich wyznaniem.

W okresie objętym kontrolą jednostka nie zatrudniała psychologa. Ze złożonych w tym temacie wyjaśnień wynika, że żaden z mieszkańców nie sygnalizował potrzeby uzyskania porady psychologicznej, natomiast wskazywano na potrzebę konsultacji z lekarzem psychiatrą. W okresie objętym kontrolą 15 mieszkańców skorzystało z konsultacji lekarza psychiatry. Z informacji złożonych przez Dyrektora Domu wynika, że w celu zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem, w roku 2022 została podjęta współpraca z Regionalnym Centrum Kryzysowym w Myśliborzu. Informacja o centrum wraz z numerem telefonu została umieszczona na tablicach ogłoszeń. Również na tablicach ogłoszeń podano numery infolinii Wojsk Ochrony Terytorialnej – wsparcie psychologiczne dla osób znajdujących się w kryzysie związanym z kwarantanną lub leczeniem COVID-19 oraz Centrum Wsparcia dla

Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym (telekonsultacje w ramach NFZ). Powyższe nie wypełnia przesłanek wynikających z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, zgodnie z którym *warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zapewnienie mieszkańcom domu kontaktu z psychologiem (...)*. Wyżej wymienione formy odnoszą się do sytuacji nagłych, kryzysowych, nie stanowią natomiast bieżącego uzupełnienia usług opiekuńczych i wspomagających.

Przed sporządzeniem protokołu Dyrektor przesłał umowę na świadczenie usług przez dwóch psychologów od 1 czerwca br., w związku z czym odstępuję od wydania zalecenia w tym zakresie.

Dom Pomocy Społecznej oferuje mieszkańcom możliwość złożenia przedmiotów wartościowych do depozytu, a środków pieniężnych na indywidualne konta depozytowe. Wypłaty z konta dokonywane są na polecenie dysponenta konta przez pracownika Domu w oparciu o dokument KW. Na koncie depozytowym w Domu znajdują się również środki zmarłych mieszkańców Domu. Dyrektor jednostki wykazał, że podejmuje czynności w celu likwidacji depozytów pozostawionych po zmarłych mieszkańcach.

W toku kontroli ustalono, że Dom Pomocy Społecznej w Myśliborzu posiada wskaźnik zatrudnienia na poziomie 0,47 etatu w przeliczeniu na jednego mieszkańca, co w tym przypadku jest niezgodne z obowiązującym standardem.

Na podstawie losowo wybranych do kontroli akt pracowników stwierdzono, że pracownicy posiadali kwalifikacje do pracy na zajmowanych stanowiskach, a każdy z nich uczestniczył w szkoleniach merytorycznych.

Dom umożliwia wszystkim mieszkańcom dostęp do świadczeń zdrowotnych i rehabilitacji leczniczej. Wśród mieszkańców Domu 12 osób objętych było długoterminową opieką pielęgniarską w ramach świadczeń realizowanych przez NFZ.

W toku czynności kontrolnych przyjęto sposób realizacji zaleceń wydanych w styczniu 2018 r. przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

Stwierdzone w trakcie bieżącej kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- niezapewnienia w budynku nr 2 windy przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- niezapewnienia mieszkańcom określonych standardem warunków bytowych tj.: zły stan techniczny mebli w wielu pokojach mieszkalnych oraz zły stan sanitarny pokoi mieszkalnych i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (nawierzchnia ścian w wielu pokojach uszkodzona, brudne ściany i sufity, uszkodzone, zużyte pokrycia podłogowe),
- niezapewnienia wskaźnika zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym w myśl § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialny jest dyrektor jednostki.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam:

jako zalecenia znaczące:

- wyposażyć budynek nr 2 w windę przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z § 6 ust.1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej,
- podjąć działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej

- odpowiednich warunków bytowych wynikających ze standardu, w tym zapewnienie właściwych warunków sanitarno- higienicznych,
- zapewnić wymagany standardem wskaźnik zatrudnienia w zespole terapeutyczno – opiekuńczym, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Właściwe podpisy na oryginale

Do wiadomości:
Pan Andrzej Potyra
Starosta Myśliborski